

Доц., к. пед. н. Бондаренко З.П., Ткач А.О.

*Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, Україна*

## **ПРОБЛЕМАТИКА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ**

Світовий процес переходу до інформаційного суспільства, а також економічні, політичні та соціальні зміни, що його супроводжують, прискорюють реформування системи освіти.

Сучасний розвиток України й інтеграція в європейський простір суттєво впливають на формування освітньої політики. Невід’ємно це питання стосується забезпечення прав дітей з особливими освітніми потребами на навчання. Розв’язання проблем учнів з обмеженими можливостями у сфері інформатизації, навіть якщо вони розділені територіально, стало можливим за допомогою сучасних телекомунікаційних технологій та інтернет-ресурсів [2].

В умовах закладу освіти з інклюзивним навчанням одним із суттєвих моментів є створення додаткових умов, забезпечення підтримки та супроводу дітей з особливими потребами. Для навчально-виховного процесу дітей з особливими освітніми потребами характерною є його корекційна спрямованість. Пріоритетними напрямками впровадження інноваційних технологій у навчання дітей з особливими потребами є сприяння соціальному, емоційному та когнітивному розвитку кожної дитини з тим, щоб вона відчувала себе неповторним, повноцінним учасником суспільного життя. Успішність організації навчально-виховного процесу забезпечується за рахунок введення нових технологій, тому педагогічні колективи цілеспрямовано працюють над модернізацією змісту методичної роботи, переорієнтацією

вчителів на нову особистісно орієнтовану філософію, методологію роботи з дітьми з особливими потребами [1].

Наразі дистанційна освіта набуває все більшої потреби та популярності, особливо в умовах пандемії. Дистанційне навчання має низку характеристик, які відрізняють його від інших способів отримання звичної освіти та підкреслюють його інноваційність та актуальність навчального процесу, не вимагає безпосередньої взаємодії вчителя та учня. Переважно використовуються електронні засоби обміну інформацією, інтерактивна взаємодія має регулярний, а не епізодичний характер. Відповідальність за продуктивність роботи покладається на самих учнів та їх батьків.

Нині під час карантину, в час дистанційного навчання всі діти мають навчатися онлайн, діти з особливими потребами – не виняток. У дистанційному навчанні батьки мають стати партнерами для вчителів. Тобто перша робота має відбутися саме з ними, а вже далі з їхніми дітьми з особливими освітніми потребами. Адже інколи батьки стають каналом комунікації між учителем і учнем з обмеженими можливостями. Однак батьки таких дітей мають організувати самостійне навчання дитини, а не робити все за неї, налаштовувати дитину на успіх, що вона все зможе та з усім впорається [3].

Дистанційне навчання можна застосовувати для дітей з ООП, спираючись на чотири головні принципи дистанційного навчання.

*Принцип індивідуального «диференційного» підходу.* Обов'язково треба враховувати форму порушення дитини з ООП і можливості її комунікації для того, щоби вона ефективніше продовжила навчання [5]. Першим заговорив про диференціацію В.О. Сухомлинський: «До кожного учня треба підійти, побачити його труднощі, кожному необхідно дати тільки йому призначене завдання». І це дуже важливо, бо всі діти різні, в них різний інтелектуальний рівень [4, с. 59–206].

*Принцип пластичності.* Навчання має відбуватися в необхідному учневі темпі. Якщо один учень з ООП швидко адаптувався до онлайн-уроків, може висидіти їх, то іншому учню буде складно адаптуватися і він може не

зрозуміти, що відбувається подальше навчання, і що на моніторі – це все живі люди, які його раніше бачили, яких він добре знає. Отже, треба враховувати темп учня.

*Принцип інтерактивності.* Усі діти мають навчатися разом, але за допомогою комп'ютерно-інформаційного середовища. Тобто дитина з ООП має продовжити контактувати з друзями, однокласниками, учителем, асистентом вчителя [5]. Робота з сучасними гаджетами для дитини з обмеженими можливостями може бути складною, тому батьки мають бути поруч задля підтримки та допомоги.

*Принцип диференціації.* Дистанційне навчання передбачене за можливостями кожного з учасників навчального процесу, тут застосовуються технології різнорівневого навчання [5].

Таким чином, у сучасному світі із традиційною класно-урочною системою відчувається необхідність у запровадженні дистанційної форми в організацію навчального процесу учнів з особливими освітніми потребами, організацію індивідуального навчання учнів в домашніх умовах, але вже не на рівні застосування окремих її елементів, а на рівні повноцінного впровадження дистанційної форми в систему загальної освіти.

#### Література:

1. Атанов Г.А. Діяльнісний підхід у навчанні. Донецьк: ЕАІ-прес, 2001. 58 с.
2. Олійник В.В. Дистанційна освіта за кордоном та в Україні: Стислий аналітичний огляд. К.: ЦППО, 2001. 48 с.
3. Планування спрямоване на кожного учня : посібник із розроблення та впровадження індивідуальних начальних планів. Київ : Паливода А.В., 2012. 86 с.
4. Сухомлинський В.О. Проблеми виховання всебічно розвиненої особистості. Вибрані педагогічні твори. Київ, 1976. Т. 1. С. 59–206.
5. URL: <https://nus.org.ua/articles/yak-poyednatydystantsijne-navchannya-z-inklyuzyvnyum/>